

KNJIGA
REZIMEA

70. Kongres psihologa Srbije
25-28. MAJ 2022.

PSIHOLOGIJA IZMEĐU PROFESIJE I NAUKE

DRUŠTVO PSIHOLOGA SRBIJE

70. KONGRES PSIHOLOGA SRBIJE

Psihologija između profesije i nauke

Knjiga rezimea

Beograd, 2022.

70. KONGRES PSIHOLOGA SRBIJE

KNJIGA REZIMEA

Psihologija između profesije i nauke

Programski odbor

Urednik:

predsednik programskog odbora, prof. dr Ivan Jerković

Članovi:

prof. dr Nebojša Majstorović

prof. dr Gordana Đigić

dipl. psiholog Branka Tišma

dr Milica Lazić

prof. dr Vanja Ković

dr Biljana Roganović

Sekretari:

msr Mirsen Fehratović

msr Aleksandra Pajević

Organizacioni odbor

Članovi:

Duško Babić

Snežana Milutinović

Anita Popović

Duško Kljajić

Izdavač publikacije i organizator skupa:

Društvo psihologa Srbije, Đušina 7/3, 11000 Beograd

tel: 011/3232-961, 3035-131

dpscpp@orion.rs

www.dps.org.rs

Štampa:

Centar za primenjenu psihologiju

Tehničko uređenje:

Stefan Ignjatović

Tiraž:

300 primeraka

Beograd, 2022.

Ova Knjiga rezimea je realizovana uz podršku Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja RS.

SESIJA 5: Psihologija obrazovanja 1

Moderatorica: Gordana Đigić

KOGNITIVNA POTPORA RAZVOJU KREATIVNOSTI U ŠKOLI IZ PERSPEKTIVE UČENIKA⁴

Slavica Maksić

Institut za pedagoška istraživanja, smaksic@ipi.ac.rs

Smiljana Jošić

Institut za pedagoška istraživanja, smiljana.josic@gmail.com

U okviru sociokulturne teorije razvijen je koncept kognitivne potpore koji se odnosi na pomoć nastavnika učeniku da shvati i reši zadatke koji čine proces učenja. Prema rezultatima ranijih ispitivanja, kognitivna potpora predstavlja glavnu vrstu podrške za koju učenici veruju da doprinosi razvoju kreativnosti u školskom okruženju. U cilju boljeg razumevanja sadržaja kognitivne potpore, koja ima potencijal da podrži razvoj kreativnosti, sprovedeno je ispitivanje implicitnih uverenja učenika o kreativnosti, čiji se rezultati saopštavaju u radu. Ispitivanjem su obuhvaćeni daroviti srednjoškolci (N=211; uzrasni raspon 14–18 godina; prosečan uzrast 16,1 godina; SD=0,870; 70% ženskog pola) koji su, odgovarajući na otvoreno pitanje iz upitnika o mogućnostima za razvoj kreativnosti u školi, naveli kognitivnu potporu. Dobijeni opisi kognitivne potpore podvrgnuti su tematskoj analizi induktivnog tipa koja je omogućila definisanje sedam kategorija. Kategorije su poslužile za konstrukciju modela kognitivne potpore razvoju kreativnosti u školi iz perspektive učenika. Model obuhvata: znanja, ličnu perspektivu, rešavanje problema, divergentno i kritičko mišljenje, ideaciju, imaginaciju i opštu kognitivnu potporu. Formiranje baze znanja daje učeniku materijal za kreativnost, a posmatranje poznatog iz sopstvenog ugla omogućava mu da postavlja pitanja koja se pretvaraju u probleme. Rešavanje problema je pogodna nastavna metoda. Problemi se rešavaju korišćenjem divergentnog i kritičkog mišljenja, tako što divergentno mišljenje nudi više rešenja, a kritičko mišljenje nalazi onu opciju koja problem rešava. Ideacija je proces produkcije ideja koje postaju potencijalna rešenja problema. Nove ideje nastaju u procesu imaginacije koja istražuje i nalazi veze između elemenata koji ranije nisu bili povezani. Aspekti modela kognitivne potpore se, po stepenu opštosti, mogu posmatrati kao podrška razvoju kreativnosti na tri nivoa: prvi, najkonkretniji nivo čini učenje kroz rešavanje problema, korišćenje divergentnog i kritičkog mišljenja, produkcija ideja i imaginacija; srednji nivo obuhvata potporu građenju baze znanja i razvoju lične perspektive učenika, dok se najopštiji nivo potpore odnosi na sve ostale kognitivne uticaje koji nisu specifikovani. Uočena je i diskutovana sličnost modela sa naučnim teorijama kreativnosti. Zaključeno je da model može imati praktične implikacije za unapređenje školskog učenja u pravcu podizanja njegovih kapaciteta da podrži kreativnost učenika.

Ključne reči: kognitivna potpora, kreativnost, implicitne teorije, srednja škola, učenici

CIP - Каталогизacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

159.9(497.11)(048)(0.034.2)

КОНГРЕС психолога Србије (70 ; 2022 ; Србија)

Psihologija između profesije i nauke [Elektronski izvor] : knjiga rezimea /
70. kongres psihologa Srbije [25-28. maj 2022.] ; [organizator Društvo
psihologa Srbije]. - Beograd : Društvo psihologa Srbije, 2022 (Beograd :
Centar za primenjenu psihologiju). - 1 elektronski optički disk (CD- ROM)
; 12 cm

Sistemske zahteve: Nisu navedeni. - Tekst na srp. i engl. jeziku. - Nasl.
sa naslovne strane dokumenta. - Tiraž 300. - Registar.

ISBN 978-86-89377-51-4

a) Psihologija -- Србија -- Апстракти

COBISS.SR-ID 72114185